

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/162/2022
Identifikačné číslo spisu:	8319206431
Dátum vydania rozhodnutia:	25.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Zemková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:8319206431.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O. C., narodeného XX. B. XXXX, I., V. XXX/X, zastúpený Advokátska kancelária VASIE & partners, s.r.o., Košice, Žižkova 4D, IČO: 47 240 482, proti žalovaným 1/ Platiť sa oplatí s.r.o., Bratislava, Mostová 2, IČO: 45 684 618, 2/ Všeobecná úverová banka, a.s., Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, zastúpená Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, 3/ E. C., narodený XX. Q. XXXX, I., M. XXXX/XX, zastúpený advokátom JUDr. Ondrejom Kellerom, Humenné, Námestie slobody 2, o neplatnosť dražby, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 10Csp/33/2019, o dovolaní žalovanej 1/ a žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/1/2021 z 27. januára 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 5CoCsp/1/2021 z 27. januára 2022 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Uznesenie Okresného súdu Humenné č.k. 10Csp/33/2019-414 zo 7. apríla 2022 zrušuje.

Odôvodnenie

Rozhodnutie súdu prvej inštancie

1. Okresný súd Humenné (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 10Csp/33/2019-304 z 9. októbra 2020 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“ alebo „rozsudok okresného súdu“) prvým výrokom určil, že dobrovoľná opakovaná dražba, ktorá sa uskutočnila dňa 13. júna 2019 o 10:45 hod. v priestoroch hotela V. na G. L. X v O., okres O., priebeh ktorej osvedčila notárskou zápisnicou notárka JUDr. Katarína Valová, PhD. a predmetom ktorej boli nehnuteľnosti rodinný dom, postavený na parcele reg. C č. XXXX/X o výmere 145 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, pozemok parcela reg. C č. XXXX/X o výmere 145 m² - zastavaná plocha a nádvorie, pozemok parcela reg. C č. XXXX/X o výmere 262 m² - zastavaná plocha a nádvorie, pozemok parcela reg. C č- XXXX o výmere 570 m² - záhrada, zapísané na liste vlastníctva č. XXX vedenom na Okresnom úrade Humenné, katastrálny odbor, katastrálneho územia I., obec I., okres I. vo vlastníctve O. C., bytom V. XXX/X, I. v podiele 1/1 je neplatná, druhým výrokom priznal žalobcovi voči žalovaným 1/ až 3/ náhradu trov konania v rozsahu 100% a tretím výrokom rozhodol, že o výške

náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

2. Súd prvej inštancie rozsudok odôvodnil právne § 12, § 20 ods. 10, § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“), § 75 ods. 4 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy 30. júna 2014 (ďalej len „zákon o bankách“), § 39, § 52, § 54 ods. 2, § 53 ods. 1, 2, 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) a § 1 ods. 3 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“).

3. Na základe vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že medzi žalobcom a žalovanou 2/ došlo k uzavretiu Zmluvy o poskytnutí flexihypotéky na refinancovanie č. 001/044802/14-002/000 (ďalej len „zmluva o poskytnutí flexihypotéky,“) dňa 30. júna 2014, v súdnom konaní bol predložený originál zmluvy. Súd prvej inštancie vyhodnotil uzatvorenú zmluvu ako spotrebiteľskú, preto ju podrobil kontrole a dospel k záveru, že je neplatná z dôvodu, že nemá základné náležitosti podľa § 75 ods. 4 zákona o bankách. V zmluve absentovala suma poskytnutého úveru a lehota jeho splatnosti a označenie nehnuteľnosti, na ktorú sa poskytuje úver. Táto nehnuteľnosť bola označená až v prílohe Základné podmienky úveru, ktorá nebola individuálne dojednaná medzi stranami, keďže na tejto prílohe absentuje podpis účastníkov zmluvy. Súd prvej inštancie vyslovil, že odkaz uvedený v zmluve o poskytnutí flexihypotéky na refinancovanie na všetky jej prílohy ako neoddeliteľné súčasť zmluvy neznamena, že ustanovenia prílohy medzi stranami boli individuálne dojednané. Okresný súd konštatoval, že ak nie je platná zmluva o poskytnutí flexihypotéky, na základe ktorej bola uzavretá záložná zmluva, nemohla byť platná ani záložná zmluva, a teda nemohlo prísť k platnej dražbe nehnuteľnosti.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

4. O odvolaní žalovaných 1/, 2/ a 3/ rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 5CoCsp/1/2021 z 27. januára 2022 (ďalej len „rozsudok odvolacieho súdu“ alebo „rozsudok krajského súdu“), ktorým v prvom výroku potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a druhým výrokom priznal žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ v plnom rozsahu.

5. V odôvodnení konštatoval, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, ktorý vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na rozhodnutie vo veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a citoval správne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávany prípad a z ktorých vyvodil správne právne závery. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom, že zmluva o poskytnutí flexihypotéky na refinancovanie z 30. júna 2014 je neplatná z dôvodu, že z predložených listinných dôkazov v konaní pred súdom prvej inštancie ako aj z vyjadrení strán sporu nevyplývalo, že by príloha Základné podmienky úveru bola medzi žalobcom a žalovanou 2/ individuálne dojednaná, keďže na tejto prílohe absentuje podpis účastníkov zmluvy. Odvolací súd sa taktiež stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o neplatnosti dražby ako aj v tom, že s ostatnými námietkami strán sa z dôvodu hospodárnosti nebolo potrebné zaoberať.

6. K odvolacej námietke žalovaných, v ktorej poukazovali na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“ alebo „NS SR“) v uznesení sp. zn. 4Cdo/9/2019 z 27. mája 2020 odvolací súd uviedol, že toto rozhodnutie je neakceptovateľné z dôvodu, že z neho nevyplýva, že by sa zaoberalo spotrebiteľským charakterom zmluvy a v danej veci sa jedná o spotrebiteľský vzťah. Zároveň poukázal na iné rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/245/2010, v ktorom bola riešená rozhodcovská doložka obsiahnutá v obchodných podmienkach, ktoré nie sú podpísané obidvoma zmluvnými stranami a bolo konštatované, že táto je neplatná pre nedostatok písomnej formy.

Dovolenie žalovanej 1/

7. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná 1/ (ďalej aj „dovolateľka 1/“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzovala z § 421 ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) navrhujúc rozsudok odvolacieho súdu zrušiť.

8. Za právnu otázku, ktorá bola riešená v praxi dovolacieho súdu odlišne podľa dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka 1/ považovala otázku: 1. absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere pre nedostatok formy z dôvodu, že podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa osobitného zákona (zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v z. n. p.) sú uvedené v prílohe, ktorá nebola zmluvnými stranami osobitne podpísaná. Poukázala na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý pri riešení tejto otázky vychádzal z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/245/2010, ktoré riešilo formu rozhodcovskej doložky. Podľa názoru dovolateľky 1/ odvolací súd opomenul, že zákon č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 30. júna 2009 upravoval a ustanovoval formu rozhodcovskej doložky a jej nedodržanie sankcionoval neplatnosťou rozhodcovskej doložky. Takáto, ani obdobná právna norma, upravujúca formu zmluvy o úvere však neexistuje ani v Občianskom zákonníku ani v Zákone o bankách. Dovolateľka 1/ poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/9/2019, sp. zn. 8Cdo/167/2014 a sp. zn. 6Cdo/64/2011, ktoré zdôrazňujú uprednostňovanie platnosti zmluvy pred jej neplatnosťou v prípade, ak chýba výslovná právna úprava formy právneho úkonu. Podľa dovolateľky 1/ odvolací súd žiadnym spôsobom nevysvetlil, prečo sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a prečo spôsobuje spotrebiteľský charakter predmetnej úverovej zmluvy neaplikovateľnosť týchto záverov na danú právnu vec. Dovolateľka 1/ má za to, že odvolací súd svojím odklonom od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nesprávne vec rozhodol. K právnej otázke dovolateľka 1/ uviedla aj svoj právny názor, podľa ktorého neoddeliteľnou súčasťou predmetnej zmluvy o poskytnutí flexihypotéky sú všetky jej prílohy, ktorými sú Všeobecné obchodné podmienky Všeobecnej úverovej banky, a.s. pre poskytovanie úverov zabezpečených záložným právom k nehnuteľnosti pre fyzické osoby - občanov (Obchodné podmienky) a Základné podmienky úveru. Každý odkaz na: „zmluva o poskytnutí flexihypotéky“ znamená odkaz na samotný text tejto zmluvy, ako aj všetky jej prílohy v aktuálnom znení. Občiansky zákonník vyžaduje, aby sa právny úkon urobil len v určitej forme. V takom prípade ide o zákonnú formu právneho úkonu, od ktorej sa účastníci právneho úkonu nemôžu odchýliť. Tam, kde nie je predpísaná zákonná forma právneho úkonu, môžu účastníci vzájomnou dohodou stanoviť pre daný právny úkon určitú formu (§ 40 ods. 1 Občiansky zákonník). Takto dohovorovaná forma právneho úkonu je potom pre účastníkov právneho vzťahu záväzná. Žiadne iné podmienky, ani podmienky ohľadne technickej podoby zmluvy o hypotekárnom úvere uvedený osobitný predpis neustanovuje a súd nemôže kreovať právne povinnosti, ktoré zákon neukladá. Zároveň podmienku ohľadne podpisu príloh neustanovuje ani žiadna norma spotrebiteľského práva. Pritom otázka či boli ustanovenia zmluvy dojednané individuálne alebo nie, nemá žiadny súvis s otázkou podpisu príloh zmluvy a ani samotné ich nedojednanie individuálne nemá za následok ich neprijateľnosť, pokiaľ nesplňajú podmienku § 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka.

9. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľka 1/ uviedla, že otázka, ktorá nebola riešená v praxi dovolacieho súdu je otázka: 2. Či samotná skutočnosť, že zmluvná podmienka podľa § 53 Občianskeho zákonníka nebola individuálne dojednaná, znamená neplatnosť tejto zmluvnej podmienky, resp. neplatnosť celej zmluvy? Podľa dovolateľky 1/ odvolací súd nevysvetlil ako zo skutočnosti, že niektoré časti zmluvy nie sú individuálne dojednané vyplýva skutočnosť, že tieto časti zmluvy sú neplatné. Zo zistenia, že konkrétna zmluvná podmienka nie je individuálne dojednaná vyplýva iba záver, že je možné, aby ju súd podrobil prieskumu jej neprijateľnosti, ale neznamená, že konkrétna individuálne nedojednaná zmluvná podmienka je automaticky neprijateľná.

10. V dovolaní dovolateľka 1/ navrhla, aby dovolací súd odložil právoplatnosť rozsudku súdu prvej inštancie a rozsudku odvolacieho súdu z dôvodu, že ak bude napadnuté rozhodnutie zrušené dovolacím súdom hrozí, že v prípade platnosti predmetnej dražby vznikne situácia, v ktorej bude vydražiteľ vlastníkom predmetu dražby, avšak navrhovateľ dražby nebude mať splnenú pohľadávku, pre ktorú bol

začatý výkon záložného práva. Zároveň môže dôjsť k premlčaniu pohľadávky žalovanej 2/ voči žalovanému 3/. Táto situácia uvedie všetky zúčastnené strany do stavu právnej neistoty a možnému vzniku škôd.

11. V podaní z 12. mája 2022, ktoré bolo doručené okresnému súdu 12. mája 2022 v rámci dvojmesačnej lehoty na podanie dovolania (rozsudok odvolacieho súdu bol žalovanej 1/ doručený dňa 22. marca 2022 /l.č. 400 D súdneho spisu/, dovolateľka 1/ doplnila dovolanie o dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, ku ktorému uviedla, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu v bode 31. je nezrozumiteľné, odvolací súd v ňom nevysvetľuje ako súvisí ním riešená otázka individuálneho dojednaní s platnosťou zmluvnej podmienky a je protirečivé vo vzťahu k dôvodom rozhodnutia uvedeným v bode 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku.

Dovolanie žalovanej 2/

12. Proti predmetnému rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie aj žalovaná 2/ (ďalej aj „dovolateľka 2/“), ktorého prípustnosť aj dôvodnosť vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP navrhujúc rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

13. Za právnu otázku, pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu považovala otázku: 3. Či spôsobuje neplatnosť zmluvy tá skutočnosť, ak zmluvné strany uzatvorili zmluvu, ktorej podstatné náležitosti sú v listine podpísanej oboma stranami určené výslovným odkazom na samostatnú listinu, ktorá už následne podpísaná stranami nebola? Zároveň poukázala, že uvedenú otázku riešil Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4Cdo/9/2019 z 27. mája 2020 (ďalej aj „uznesenie NS SR“) Dovolateľka 2/ poukázala na riešenie právnej otázky odvolacím súdom, ktoré bolo v priamom rozpore s uvedeným rozhodnutím. Odvolaciemu súdu ďalej vytýkala, že neodôvodnil, z akého dôvodu je podľa jeho názoru uvedené uznesenie Najvyššieho súdu SR v danej veci neakceptovateľné. Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku stroho uviedol, že z uznesenia Najvyššieho súdu SR nevyplýva, že by sa zaoberalo spotrebiteľským charakterom zmluvy. Tento názor dovolateľka 2/ považovala v priamom rozpore s uznesením Najvyššieho súdu SR, keďže z bodu 34. vyplýva, že prejednávany spor mal spotrebiteľský charakter. Odôvodnenie odvolacieho súdu dovolateľka 2/ považuje za nepreskúmateľné, keďže odvolací súd odklon od rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít neodôvodnil dôkladne a presvedčivo, čo dovolateľka 2/ považovala za rozporné s právom na spravodlivý súdny proces.

14. K dovolaniu žalovanej 1/ a 2/ sa vyjadril písomne žalobca, ktorý uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s výrokom a odôvodnením napadnutého rozsudku, ktorý považuje za vecne správny a neobsahujúci žiadne vady vytýkané žalovanými a navrhol, aby najvyšší súd dovolanie žalovaných odmietol.

15. Zdôraznil, že v spornej hypotekárnej zmluve sa výška poskytnutej sumy hypotekárneho úveru nenachádza, je uvedená v prílohe zmluvy, čo nie je možné považovať za uvedenie sumy úveru v zmluve. Taktiež v zmluve absentuje presné označenie nehnuteľnosti, na ktorú sa poskytol hypotekárny úver, pričom ani označenie nehnuteľnosti v prílohe zmluvy, ktorá nie je podpísaná zmluvnými stranami, tento nedostatok nezhojí. Naopak spôsobuje absolútnu neplatnosť uvedenej zmluvy s poukazom na § 39 OZ. Práve z tohto dôvodu sa predmetná zmluva nemohla stať záväznou a preto ani zo strany žalobcu nemohlo dôjsť k porušeniu zmluvnej povinnosti, na základe ktorej by mohlo dôjsť k začatiu výkonu záložného práva. Keďže ani samotná príloha k zmluve nebola podpísaná zmluvnými stranami, neznamena, že v nej boli individuálne dojednané ustanovenia preto, že všetky prílohy k zmluve sú jej neoddeliteľnou súčasťou.

Posúdenie veci dovolacím súdom

16. Najvyšší soud Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podali v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) žalovaná 1/ a 2/, v ktorých neprospech bolo vydané napadnuté rozhodnutie (§ 424 CSP), za splnenia tiež podmienok zastúpenia takejto strany a spísania jej dovolania v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443, časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie žalovanej 1/ a žalovanej 2/ je čiastočne prípustné a dôvodné, preto je potrebné mu vyhovieť.

17. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

18. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrváva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

19. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (viď napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné. Dovolanie je prípustné, ak jeho prípustnosť vyplýva z § 420 CSP alebo § 421 CSP. Dôvody zakladajúce prípustnosť dovolania treba dôsledne odlišovať od dôvodov, ktoré zakladajú opodstatnenosť dovolania. Opodstatnené (dôvodné) je také prípustné dovolanie, v ktorom je oprávnene uplatnený dovolací dôvod. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). V prípade dovolania prípustného podľa § 420 CSP je dovolacím dôvodom procesná vada zmätočnosti uvedená v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP), v prípade dovolania, ktoré je prípustné podľa § 421 ods. 1 CSP, je dovolacím dôvodom nesprávne právne posúdenie veci (§ 432 ods. 1 CSP).

20. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

21. V danom prípade proti napadnutému odvolaciemu rozsudku podala dovolanie žalovaná 1/, ktorá napadla rozsudok odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu na základe § 420 písm. f) CSP, § 421 ods. 1 písm. a) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Zároveň dovolaním napadla rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu aj žalovaná 2/ z dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP

22. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

23. V prípade uplatnenia dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, je riadne vymedzenie tohto dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 ods. 2 CSP nevyhnutným predpokladom pre

posúdenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa riešil odvolací súd nesprávne, umožňuje totiž dovolaciemu súdu posúdiť, či ide o otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, či je táto otázka riešená dovolacím súdom rozdielne alebo nebola riešená. Zároveň musí byť v dovolaní podanom z tohto dôvodu aj konkrétne označené jeho rozdielne rozhodnutie alebo rozhodnutie, od ktorého sa odvolací súd odklonil, riešiacie otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu alebo tvrdenie, že táto právna otázka nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu riešená.

24. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP má osobitný význam vzájomný vzťah medzi „právnou otázkou“ a „rozhodovacou praxou dovolacieho súdu“. Pre právnu otázku v zmysle § 421 ods. 1 písm. a) CSP je charakteristický „odklon“ jej riešenia, ktorý zvolil odvolací súd od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Ide teda o situáciu, v ktorej sa už rozhodovanie senátov dovolacieho súdu ustálilo na určitom riešení právnej otázky, odvolací súd sa však svojím rozhodnutím odklonil od „ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu“ (R 83/2018).

25. Ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu je vytváraná najvyššími súdnymi autoritami a vyjadrujú ju predovšetkým rozhodnutia a stanoviská Najvyššieho súdu SR, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Rozhodovanie v súlade s ustálenou súdnou praxou je naplnením spravodlivého procesu, princípu rovnosti, právnej istoty a legitímneho očakávania strán (čl. 2 ods. 1 a 2 a čl. 3 Základných princípov CSP). Do tohto pojmu však možno zaradiť aj prax vyjadrenú opakovaně vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané nepublikované rozhodnutia Najvyššieho súdu SR názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnil, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017 a 6Cdo/129/2017).

26. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I., II. a IV. vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (R 71/2018).

27. Aby na základe dovolania podaného podľa tohto ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP (porovnaj sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017, 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže odvolací súd pristúpiť, len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

28. Otázkou relevantnou podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP môže byť len otázka právna (nie skutková otázka). Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine či iného predpisu hmotného práva), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Predmetná otázka musí byť zároveň procesnou stranou nastolená v dovolaní. Právne otázky dovolateľa v dovolaní nenastolené a nepomenované nemajú z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia relevanciu.

29. K dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka 1/ uviedla právnu otázku, pri ktorej riešení sa odvolací súd mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, otázku 1. O absolútnej neplatnosti zmluvy o úvere pre nedostatok formy z dôvodu, že podstatné náležitosti zmluvy o úvere podľa osobitného zákona (zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách v z. n. p.) sú uvedené v prílohe, ktorá nebola zmluvnými stranami osobitne podpísaná. Poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/9/2019, sp. zn. 8Cdo/167/2014 a sp. zn. 6Cdo/64/2011 a vo veci uviedla svoj právny názor, podľa ktorého osobitný predpis neustanovuje žiadne podmienky ohľadne technickej podoby zmluvy o hypotekárnom úvere a individuálne nedojednanie ustanovení zmluvy nemá za následok ich neprijateľnosť.

30. V súvislosti s uplatneným dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľka 2/ položila dovolaciemu súdu otázku, 3. či spôsobuje neplatnosť zmluvy tá skutočnosť, ak zmluvné strany uzatvorili zmluvu, ktorej podstatné náležitosti sú v listine podpísanej oboma stranami určené výslovným odkazom na samostatnú listinu, ktorá už následne podpísaná stranami nebola? a poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/9/2019, od ktorého sa odvolací súd odklonil.

31. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

32. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

33. Podľa § 53 ods. 2 OZ za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

34. Podľa § 75 ods. 4 zákona o bankách, zmluva o hypotekárnom úvere alebo zmluva o komunálnom úvere musí byť písomná a musí obsahovať

a) identifikačné údaje o hypotekárnej banke a o klientovi najmenej v rozsahu

1. meno, priezvisko, rodné číslo, ak je pridelené, dátum narodenia a adresa trvalého pobytu, ak ide o fyzickú osobu,

2. názov, identifikačné číslo, ak je pridelené, a adresa sídla alebo miesta podnikania, ak ide o právnickú osobu,

b) sumu poskytnutého hypotekárneho úveru alebo komunálneho úveru a lehotu jeho splatnosti, pravidlá splácania istiny a úrokov z poskytnutého hypotekárneho úveru alebo komunálneho úveru, výšku ročnej percentuálnej úrokovej sadzby poskytovaného hypotekárneho úveru alebo komunálneho úveru, ktorá sa pri hypotekárnom úvere skladá z platnej základnej úrokovej sadzby hypotekárnej banky a hrubej marže hypotekárnej banky a podrobné vymedzenie ostatných nákladov vyžadovaných od klienta, ktoré súvisia s hypotekárnym úverom alebo komunálnym úverom a s uzavretím zmluvy o takomto úvere; na účely tohto zákona sa platnou základnou úrokovou sadzbou hypotekárnej banky rozumie základná úroková sadzba hypotekárnej banky stanovená hypotekárnou bankou vyjadrená v percentách a zverejnená podľa odseku 9 ku dňu uzavretia zmluvy o hypotekárnom úvere a hrubou maržou hypotekárnej banky sa rozumie úroková marža stanovená hypotekárnou bankou vyjadrená v percentách,

c) presné označenie tuzemskej nehnuteľnosti, na ktorú sa poskytuje hypotekárny úver alebo komunálny úver; za splnenie tejto podmienky sa považuje aj presné označenie tejto tuzemskej nehnuteľnosti v dodatku k zmluve o hypotekárnom úvere alebo k zmluve o komunálnom úvere uzavretom najneskôr pred poskytnutím čo len časti peňažných prostriedkov z hypotekárneho úveru alebo komunálneho úveru,

d) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená výška ročnej percentuálnej úrokovej sadzby alebo iné náklady vyžadované od klienta,

e) podrobné vymedzenie druhu, spôsobu a rozsahu zabezpečenia pohľadávok hypotekárnej banky zo

zmluvy o hypotekárnom úvere alebo zmluvy o komunálnom úvere,

f) ostatné podmienky poskytnutia a splácania hypotekárneho úveru alebo komunálneho úveru vyžadované podľa všeobecných podmienok hypotekárnej banky na poskytovanie hypotekárnych úverov a komunálnych úverov,

g) podmienky prípadného predčasného splatenia hypotekárneho úveru alebo komunálneho úveru na podnet klienta,

h) záväzok hypotekárnej banky, ak je klientom fyzická osoba podľa § 85a ods. 1, že jej umožní odložiť splátky istiny hypotekárneho úveru alebo znížiť mesačnú splátku hypotekárneho úveru až na polovicu jej výšky na dobu 24 mesiacov, ak sa tomuto klientovi narodí dieťa a tento klient o to hypotekárnu banku písomne požiada v lehote do troch mesiacov po narodení dieťaťa a k žiadosti priloží aj rodný list dieťaťa.

35. K položeným otázkam žalovanej 1/ a žalovanej 2/ dovolací súd uvádza, že ide o obdobné otázky, ktoré možno zhrnúť do otázky, či je zmluva o flexihypotéke neplatná, ak podstatné náležitosti zmluvy sú uvedené odkazom na samostatnú listinu - prílohu k zmluve, ktorá nebola zmluvnými stranami podpísaná? V tejto otázke dovolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4Cdo/9/2019 z 27. mája 2020, so závermi ktorého sa stotožňuje: „v prejednávanvej veci je potrebné uprednostniť výklad, ktorý rešpektuje vôľu zmluvných strán, pred výkladom, ktorý vedie k absolútnej neplatnosti účastníkmi uzatvorenej zmluvy. Ak teda strany uzatvorili zmluvu, ktorej podstatné náležitosti sú v listine podpísanej obidvomi stranami určené výslovným odkazom na samostatnú listinu, ktorá nebola podpísaná, nespôsobuje to bez ďalšieho neplatnosť tejto zmluvy za podmienky, že ich prejav vôle bol dostatočne určitý a zmluvný konsenzus pokrýva aj tieto dojednania. Stačí, že zmluvné strany ju vyhlásia za súčasť zmluvy v podpísanom texte vlastnej zmluvy.“

36. V preskúmvanej veci súdy nižších inštancií vyvodili neplatnosť zmluvy o poskytnutí flexihypotéky z dôvodu, že príloha k zmluve označená ako Základné podmienky úveru nebola medzi stranami individuálne dojednaná a zmluva o poskytnutí flexihypotéky na refinancovanie neobsahovala základné náležitosti podľa § 75 ods. 4 zákona o bankách. Zo zmluvy o poskytovaní flexihypotéky na refinancovanie reg. č.: 001/044802/14-002/000 z 30. júna 2014 a z prílohy Základné podmienky úveru reg. č.: 001/044802/14-002/000 (l. č. 250 - 253 spisu) vyplýva, že v prílohe sú uvedené podstatné náležitosti zmluvy o hypotekárnom úvere, a to suma poskytnutého hypotekárneho úveru a jeho splatnosť a označenie nehnuteľnosti, na ktorú sa poskytuje hypotekárny úver, ktorá je zároveň aj predmetom zabezpečenia (náležitosti podľa § 75 ods. 4 písm. b), c), e) zákona o bankách). V prvej časti zmluvy o poskytnutí flexihypotéky označenej ako Úvod, účastníci zmluvy vyhlásili, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú všetky jej prílohy, ktorými okrem iných je aj príloha Základné podmienky úveru. Dovolací súd k danej veci uvádza, že právny poriadok nezakazuje použitie listiny vo forme prílohy k zmluve, neupravuje čo by príloha mala/mohla obsahovať. Preto za určujúci v danej veci je nevyhnutné považovať prejav vôle účastníkov zmluvy, ktorí ak v zmluve vyhlásia prílohu za neoddeliteľnú súčasť zmluvy, na zmluvu a prílohu je potrebné hľadieť ako na jeden celok a prílohu posudzovať ako formu vyjadrenia obsahu zmluvy, aj keď nebola stranami podpísaná.

37. Pokiaľ ide o tvrdenie odvolacieho súdu, pre ktoré neprihliadol na uvedené uznesenie dovolacieho súdu, že z uznesenia nevyplýva, že by predmetom konania bol spotrebiteľský právny vzťah, dovolací súd konštatuje, že v predmetnom prípade pokiaľ ide o posúdenie (ne)platnosti zmluvy z dôvodu, či obsahuje podstatné náležitosti z hľadiska rozlíšenia, či zmluva je spotrebiteľská alebo nie, nie je rozhodujúca forma alebo náležitosti, ale účastníci právneho vzťahu, ktorými sú na jednej strane podnikateľ konajúci v rámci svojej podnikateľskej činnosti a fyzická osoba - nepodnikateľ (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Žiadne ustanovenie však nedáva súdu oprávnenie rozširovať povinnosti strán týkajúce sa formy zmluvy nad rámec zákona a to ani v sporoch s ochranou slabšej strany. Odvolací súd preto nemal dôvod neaplikovať predmetné uznesenie NS SR na prejednávanú vec, keďže v čase rozhodovania odvolacieho súdu už bolo súdu známe.

38. V spotrebiteľských sporoch je povinnosťou súdu podľa Občianskeho zákonníka (§ 53) skúmanie neprijateľných zmluvných podmienok, teda nerovnováhy v právach a povinnostiach zmluvných strán. Zo znenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka nevyplýva, že spotrebiteľská zmluva nemôže obsahovať

ustanovenia, ktoré boli individuálne dojednané. Zmluvné podmienky, ktoré boli individuálne dojednané predstavujú výnimku zo všeobecného zákazu neprijateľných zmluvných podmienok, čo znamená, že spotrebiteľská zmluva môže obsahovať neprijateľnú zmluvnú podmienku týkajúcu sa predmetu plnenia alebo primeranosti ceny, táto však musí byť individuálne dojednaná alebo jasná, určitá a zrozumiteľná. Občiansky zákonník rozhodnutie o neplatnosti v § 53 ods. 5 viaže len na neprijateľné podmienky.

39. V kontexte uvedeného dovolací súd konštatuje, že odvolací súd sa napadnutým rozhodnutím odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri posudzovaní právnej otázky týkajúcej sa neplatnosti zmluvy o flexihypotéke, preto namietané nesprávne právne posúdenie v dovolaní žalovaných 1/ a 2/ bolo dôvodné. V ďalšom konaní sa odvolací súd bude riadiť vyššie uvedenými závermi dovolacieho súdu podľa § 455 CSP.

40. Na základe uvedených dôvodov dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil v súlade s § 449 ods. 1 CSP a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie podľa § 450 CSP.

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP

41. Otázkou relevantnou v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP je právna otázka, ktorá ešte nebola riešená dovolacími senátmi najvyššieho súdu, takže vo vzťahu k nej sa ani nemohla ustáliť rozhodovacia prax dovolacieho súdu. Ak procesná strana vyvodzuje prípustnosť dovolania z tohto ustanovenia, musí: a/ konkretizovať právnu otázku doposiaľ neriešenú dovolacím súdom a b/ uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená.

42. Nevyhnutnou podmienkou prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP je, že sa týka c/ právnej otázky, na riešení ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie. Toto ustanovenie dopadá len na takú právnu otázku, ktorú: a/ odvolací súd riešil [neponechal ju nepovšimnutou a pri svojich právnych úvahách nedotknutou, ale ju riadne nastolil, vysvetlil jej podstatu, vyjadril vo vzťahu k nej svoje právne úvahy (prípadne možnosti odlišných prístupov k jej riešeniu) a vysvetlil jej riešenie a tiež dôvody, so zreteľom na ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie], a b/ (zároveň) dovolací súd otázku ešte neriešil. Otázka, ktorou sa strany sporu, prípadne aj súd v konaní síce zaoberali, na vyriešení ktorej ale nie je v konečnom dôsledku založené dovolaním napádané rozhodnutie, nie je preto v zmysle ustanovenia, o ktorom je reč, rovnako relevantná.

43. V danom prípade žalovaná 1/ odôvodnila dovolanie nesprávnym právnym posúdením odvolacieho súdu, a za otázku, ktorá ešte v rozhodovacej praxi nebola riešená, považovala otázku: 2. Či individuálne nedojednanie zmluvnej podmienky podľa § 53 OZ spôsobuje neplatnosť tejto podmienky, resp. neplatnosť celej zmluvy? Dovolací súd na túto otázku čiastočne odpovedal v bode 51. a vzhľadom na tam uvedené závery konštatuje, že nedojednanie individuálnej podmienky nemôže spôsobovať neplatnosť podmienky samotnej (ani podľa § 53 OZ).

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

44. V zmysle § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

45. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

46. Ustanovenie 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba

rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné pojednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom odvolacom návrhu spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

47. Procesnoprávny rámec nezávislého rozhodovania všeobecných súdov predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (uverejnený v Zbierke zákonov pod č. 209/1992 Zb.). Právo na spravodlivý proces je naplnené aj tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04). Obdobne k riešeniu tejto otázky pristupuje aj judikatúra ESLP (pozri, napr. rozhodnutie Hirvisaari v. Fínsko). Jedným z princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu presvedčivo a náležite svoje rozhodnutia odôvodniť (I. ÚS 243/07). Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť teda, inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé.

48. Rovnako ustálená judikatúra ESLP uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, že súdy sa musia zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

49. Aj Najvyšší súd SR už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach práve pod vplyvom judikatúry ESLP a judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky zaujal stanovisko, že medzi práva strany v civilnom spore na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov, patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť, je totiž odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa vysporiadava so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany konania. Porušením uvedeného práva strany na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane konania odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov (pozri napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/131/2009, sp. zn. 2Cdo/43/2012, sp. zn. 4Cdo/165/2009, sp. zn. 5Cdo/257/2010, sp. zn. 6Cdo/362/2013, sp. zn. 7Cdo/255/2012, sp. zn. 8Cdo/72/2013).

50. Dovolateľka 1/ v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP odvolaciemu súdu vytýkala nezrozumiteľnosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia v otázke individuálneho dojednania a platnosti zmluvnej podmienky.

51. Dovolateľka 2/ odvolaciemu súdu v súvislosti s vadou v zmysle § 420 písm. f) CSP vytýkala neodôvodnenosť odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorý spočíval v tom, že odvolací súd vyhodnotil, že z uznesenia NS SR sp. zn. 4Cdo/9/2019 nevyplýva, že by sa zaoberalo spotrebiteľským charakterom zmluvy, s čím dovolateľka 2/ nesúhlasila.

52. Uvedené dovolacie námietky majú potom podľa dovolacieho súdu opodstatnenie, ale iba v kontexte

dovolacieho dôvodu podľa §421 ods. 1 písm. a) CSP, pretože dovolací prieskum v rozsahu § 420 f) CSP sa nevzťahuje na hmotnoprávnu revíziu odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, ku ktorému uvedené dovolacie námietky podporne smerujú.

53. S poukazom najmä na vyššie uvedené, dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalovaných 1/ a 2/ je prípustné i dôvodné a preto rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v ktorom je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 449 ods. 1, § 450, § 455 CSP).

54. Dovolací súd o odklade vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia podľa § 444 ods. 1 CSP v súlade s ustálenou praxou dovolacieho súdu nevydal samostatné rozhodnutie. Uvedený procesný postup z ústavnoprávneho hľadiska považuje za udržateľný aj Ústavný súd Slovenskej republiky (m. m. IV. ÚS 158/2022, IV. ÚS 442/2022).

55. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). Dovolací súd zároveň zrušil uznesenie Okresného súdu Humenné č.k. 10Csp/33/2019-414 zo 7. apríla 2022 pretože o náhrade trov celého konania bude súd prvej inštancie rozhodovať znovu až po právoplatnom skončení veci a to v závislosti od výsledku súdneho sporu.

56. Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu SR pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.